

**Nina Wessbergs tal i den allmänna debatten
på FSD:s kongress 29.10.2005
Kommunreformen**

Bästa ordförande, bästa kamrater.

Kommun- och servicestrukturreformen bör ses som en möjlighet, inte som ett hot. Den strävar inte efter att finna en lösning som gäller för oss idag. Vi måste nu våga spå framtiden. Hur vill vi att Finland ska se ut år 2015 eller 2020?

Det relevanta i den här reformen är inte kommunernas gränser, antal eller storlek. Det viktigaste är att vi hittar lösningar för att bevara vår välfärd, vår jämlikhet och framför allt vår kommunala demokrati. Primärkommunen garanterar folkväldet, där kommuninvånarna i direkta val röstar på sina kommunala beslutsfattare.

De nya primärkommunerna bör uppstå i naturliga områden, där identiteten, traditionen, kulturen och det sociala kapitalet redan existerar.

En kommun som känner sina invånare och där invånarna känner sin kommun.

Reformens mål är att garantera en god service för invånarna, även i framtiden. Den servicenivå vi är vana med idag, måste vi ha råd med även i framtiden.

Service får inte försämrats, vi bör sträva till en förbättring.

Vad är då viktigt för invånarna i vardagen?

Kommuninvånaren vill ha bra skolor, en fungerande sjuk- och hälsovård, goda kommunikationer och ett livligt kulturutbud, allt detta serverat på sitt eget modersmål. Språket är en viktig identitetsfaktor. Primärkommunen måste kunna garantera en basservice på språkligt jämlika villkor. Det betyder en service på ditt och mitt modersmål.

Jag ser reformen som en möjlighet till att göra den kommunala strukturen mer flexibel, mer verklighetsanpassad. Primärkommunen bör i framtiden lätt kunna justera sin service enligt det verkliga behovet. Föds det färre barn, så anpassas både dagvården och skolornas antal till det. Ökar andelen sjuka måste sjukvården anpassas till det. Jag tror på att en stark, lite större primärkommun klarar av att möta kraven som ställs i det nya välfärdssamhället.

I många av våra kommuner har vi idag små eller medelstora, oftast lokala privatföretag som redan nu, på offert, sköter en del av den kommunala servicen. Det handlar om företag inom t ex skolskjutsar och vägunderhåll. Deras existens och konkurrenskraft måste garanteras även i en större kommunhelhet. De lokala privatföretagarna måste ha en chans i den kommunala konkurrensutsättningsivern. Vi kan inte godkänna att det endast är dom stora landsomfattande eller multinationella firmorna som kammar hem alla avtal i framtidens primärkommuner. Den billigaste offerten är kanske inte alltid den bästa.

Som enskilda kommuner har vi ännu åtminstone tre budgetår framför oss.

Jag känner en stor oro för de kommunala investeringarna under den här processen. Jag är orolig för att man bränner av pengar förrän besluten om samgång är tagna. För under dessa kommande tre år måste vi dels tänka på den egna kommunens ekonomi. Samtidigt som vi borde kunna planera för den framtida primärkommunen. Var skall tyngdpunkten i investeringarna då ligga? Vem är det som bestämmer vad kommunen skall satsa på?

Inför kommunreformen i Danmark, var kommunerna ivriga att starta upp nya investeringsprojekt. Man insåg att snart är vi fler som betalar av på skulden. Det här misstaget får vi inte göra.

Kamrater,

Här har vi en verklig utmaning som beslutsfattare. Vi måste nu kunna se längre än någonsin. Vi måste ta ett ansvar som ligger betydligt längre fram i framtiden än vår egen mandatperiod.

Det kommer inte att bli lätt. Det kommer inte att gå smidigt eller enkelt. Det kommer inte heller alla gånger att vara speciellt roligt. Men med en stor dos av optimism och nytänkande, kryddat med diplomati och politiskt mod, så tror jag starkt på att vi går i mål. För vi har nu en unik chans att på allvar se över våra kommun- och servicestrukturer.

Vi vet att en förskjutning i befolkningsstrukturen är på kommande. Samhället står idag inför enorma utmaningar då de stora efterkrigstida årskullarna träder tillbaka. Den yngre generationen måste nu både ideologiskt och ekonomiskt förbinda sig till att upprätthålla välfärdssamhället. Även om det kanske innebär en betydligt större ekonomisk belastning. Och vi måste bara bestämma oss för att vi skall klara av det. Vi skall inte sträva bakåt, vi skall glatt anta denna historiska utmaning. En möjlighet att med gemensamma krafter skapa en hållbar kommun- och servicestruktur.

Bästa kamrater,

Det är ett privilegium att få vara med och bygga ett framtida Finland. Ett Finland med färre, men starka och livskraftiga primärkommuner.